

ljepo" izhaja vsaki
vrek datiran z dnevom
prihodnje nedelje.

Krošnica velja za Av-
strijo; za celo leto
9 kron, za pol leta
4 kron, za četrt leta
2 kron; na Ogrskem
v inozemstvu: Za
celo leto 9 kron, za
pol leta 4 kron 50 vin.
Krošnico je plačati
naprej. Posamezne šte-
vilke se prodajajo po
20 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slopje šte. 3.

"Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!"

"Kmečki stan, srečen stan!"

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserterov) je
za 1/2 strani K 160—
za 1/3 strani K 80—
za 1/4 strani K 40—
za 1/6 strani K 20—
za 1/12 strani K 10—
za 1/24 strani K 5—
za 1/48 strani K 2—
Privečkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 14.

V Ptuj, v nedeljo dne 7. aprila 1918.

XIX. letnik.

Vojna in mir.

Odkritja ministra Czernina. — Sploški mir preprečili. —
Šeški in jugoslovanski veleizdajalci. — Nemške zmage na
zapadu vedno večje. — Uspehi na morju.

Zaupnik presvitlega našega cesarja, mi-
nister za zunanje zadeve grof Czernin je
imel velenimiv govor, poln ponosa na zma-
govito orožje naših in nemških zavezniških
vojakov in poln veselega upanja, da se kma-
lu uresniči splošni mir. Minister je pri temu
pa tudi s povzdignenim glasom izjavil, da
tisti, ki v prvi vrsti zavlačujejo voj-
no, ki preprečujejo mir, ne sedijo v
inozemstvu, marveč pri nas doma. Že pred
sedanjo veliko ofenzivo je bil splošni mir sko-
raj gotova stvar; ali — kakor pravijo natan-
čna poročila iz inozemstva, — zunanji so-
vražniki so dobili novi pogum,
ker so jim domači naši češki in jugoslovanski
vleizdajalci obljubili, da razbijajo Avstrijo. Ti
vleizdajalci so torej krivi nadaljevanja voj-
ne, ti so krivi zavlačevanja miru, ker želijo,
da binaši sovražniki izmagali in
bi se s tem njih blazni cilji uresničili. To je
zdaj od cesarjevega ministra pribito. In mi-
nister nas kliče vse na boj zoper ta veleiz-
dajalski strup! Opozarjamo še posebej na
govor ministra, ki ga v današnji številki pri-
našamo. Vleizdajalcem je bila
krinka raz lica potegnjena!

Nemško zmago: ito prodiranje na zapadu
napreduje z vsakim dnevom in rodi krasne
uspehe. Doslej so Nemci vjeli nad 75.000
Angležev in Francozov ter zaplenili razven
nepreglednega družega vojnega materijala
nad 1100 topov. Tudi na morju se je dose-
lo zopet lepi uspeh.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 28. marca. Uradno se
danes razglša:

Na Beneškem mestoma živahni arti-
ljerijski ogenj.

Na zapadni fronti pridobil je napad
zopet na prostoru.

Šef generalštaba.

Nadaljevanje nemških zmag.

Nemško uradno poročilo od
četrtka.

K.-B. Berlin, 28. marca. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojišče na
Francoskem pripeljal je Anglež nove, iz dru-
gih front odtegnjene divizije našim četam
nasproti. — Severno zapadno od Bapa-
me vrgli smo sovražnika iz vseh odprtinskih
postojank na Burgnoy in Hebuterre

nazaj. S posebno ljutostjo boril se je sovra-
žnik zaman za zopetno pridobitev Alberta.
Močni, od pancerskih vozov spremljani na-
padi so se razbili krvavo na zapadno mesto
ležečih visočinah. Južno od Somme vdrle
so naše divizije na mnogih krajih skozi vse
sovražne postojanke in so vrgle Angleže in
Francoze v od l. 1914 od vojne nedotaknje-
no pokrajino Francoske nazaj. — Zmagovite
čete nemškega prestolonaslednika so v neza-
držljivem napadu od St. Quentin preko
Somme vdrle v sovražne postojanke v
okroglo 60 kilometrov globokosti. Vsilile so
včeraj do Pierrecourta in so zavzele
Montdidier. — Naše izgube se držijo
v normalnih mejah; na posameznih središčih
so težje. Število lahko ranjenih se ceni od 60
do 70% vseh ranjencev. — Na lotrinski
fronti so postali artiljerijski boji močnejši.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 29. marca. Uradno se
danes razglša:

Na vzhodu in v Italiji nobeni posebni
dogodki.

Šef generalštaba.

Nemci vjeli nad 70.000 sovražnikov in zaplenili
1100 topov.

Nemško uradno poročilo od
petka.

K.-B. Berlin, 29. marca. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V krajevnih bojih
na obeh straneh Scarpe vdrli smo v naj-
spredajšnje angleške postojanke in smo več
tisoč mož vjeli. — Pri in severno od Al-
berta nadaljeval je Anglež brezuspešno in
z velikimi izgubami svoje protinapade. Med
Somme in Avre smo nanovo napadli. Iz
starih postojank in hrabro branjenih vasi
vrgli smo sovražnika preko Barsuser-
Abencourt proti zapadu in severnem
zapadu nazaj. — Proti posameznim oddelkom
naše nove fronte med Montdidier-No-
yon vodil je Francoz večkrat ljute protina-
pade; izjalovili so se pod težkimi izgubami.
— Doslej dognani plen od začetka bitke
znaša 70.000 vjetih in 1100 kanonov. — Na
lotrinski fronti trajalo je povišano og-
njeno delovanje naprej. — Ritmojster von

Richthofen dosegel je svojo 74. zračno
zmago.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 30. marca. Uradno se
danes razglša:

Na Piavinem otoku Papadopoli za-
vrnile so naše varstvene čete en italijanski
sunek. Tudi v ostalem je bilo bojno delo-
vanje na južnem zapadu živahnejše.

Šef generalštaba.

Novi uspehi v nemškem prodiranju.

Nemško uradno poročilo od
sobote.

K.-B. Berlin, 30. marca. (W.-B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojišču severno
od Scarpe je položaj nespremenjen. Izči-
stili smo od sovražnika Ayette. — Med
Somme in Avre vrgli smo Angleže in njim
na pomoč prihajajoče Francoze iz delov njih
spredajšnjih postojank in smo zavzeli Beau-
court ter Mezieres. — Francoski na-
padi proti Montdidieru so se izjalovili.
Francozi so zdaj tudi z razrušenjem Laoya
pričeli. Vsled trajnega obstreljevanja bila je
katedrala znatno poškodovana.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Živahni boji v Italiji.

Avstrijsko uradno poročilo od
nedelje.

K.-B. Dunaj, 31. marca. Uradno se
danes razglša:

V Italiji traja živahnejše bojno de-
lovanje naprej.

Šef generalštaba.

Nemške zmage med Somme in Oise.

Nemško uradno poročilo
od nedelje.

K.-B. Berlin, 31. marca. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na visočinah se-
verno od zgornje Ancre zavrnili smo an-
gleške protinapade. — Med Somme in Oi-
se smo v napadu nove uspehe dosegli. Na
obeh straneh potoka Luce najsprejajšnje s
francoskimi regimenti ojačene angleške črte,
vzeli v naskoku v dolini ležeče vasi Arver-
court, Hargard in Demuin ter smo
vrgli sovražnika vkljub najljutejšim protina-
padom: Moreul in severno ležeče gozdne
visočine nazaj. Med Moreulom in No-
yonom napadli smo prihajajoče francoske
kore. — Severno od Montdidier vrgli
smo sovražnika čez reko in smo zavzeli na
zapadnem obrežju ležeče postojanke. Večkrat
ponovljeni protinapadi Francozov zapadno od

Montdiera so se krvavo izjalovili. Fontaine je zvečer v naskoku zavzel. Mesniel pa se je v ljutem boju obdržalo. — Od Montdidiera do Noyona napadajoči Nemci vrgli so sovražnika iz njegovih sveže zgrajenih jarkov do Tiercourta in Villy. Močni protinapadi Francozov so se tudi tukaj izjalovili. — Oiso obvladujoči for Renand, južno-zapadno od Noyona, se je v naskoku zavzelo. Od vseh strani fronte se poroča najtežje krvave izgube sovražnika.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 1. aprila. Uradno se danes razglasa:

Ob spodnji Piavi, v prostoru od Schlägena (Asiago) in v dolini Laghi bili so italijanski poizvedovalni sunki zavrtnjeni.

Šef generalštaba.

Nadaljevanje nemškega napada.

Nemško uradno poročilo od
pondeljka.

K.-B. Berlin, 1. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojišču severno od Somme so se artiljerijski in minski boji zvečer zopet oživeli. — Med potokom Luce in reko Ancre smo nadaljevali svoje napade in smo zavzeli visočine severno od Morenila. Angleži in Francozi, ki so večkrat brezuspešno v protisunku napadli, dobili so težke izgube. Neki krajevni sunek na zapadnem bregu Avre prinesel nas je v last gozda Arrachias. — Tudi včeraj poskusile so francoske divizije v večkratnem navalu, zapadno od Montdidiera ter Don in Mayom izgubljene vasi in visočine pridobiti. Vsi napadi so se krvavo razbili. — Z boji zadnjih dni se je število od začetka bitke pripeljanih vjetih na več kot 75.000 moč povišalo.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 2. aprila. Uradno se danes razglasa:

Ničesar poročati.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 2. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojni fronti ostal je položaj nespremenjen. Protinapadi, ki jih je sovražnik pri Hebuterne in poseben ljutostjo proti od nas zavzetim visočinam med potokom Luce in Avre peljal, so se pod težkimi izgubami razbili. Manjši infanterijski boji med Ancre in Oise. — Francozi

so nadaljevali obstreljevanje od Laona. Veliko število prebivalcev postalo je njih žrtev. — Poizvedovalni boji na vzhodnem bregu Maase, pri Hausdumontu in južno-vzhodno od Thanna prinesli so nam vjete. — Včeraj smo 22 sovražnih letal in 5 balonov sestrelili.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Prvotna velika zmaga Nemcev na zapadu.

(Iz uradnega popisa.)

Dne 26. t. m. so Nemci prebili angleško-francosko bojno črto na bojišču pri Sommi; dalje so prekorčili Ancre, vzeli Albert in Roye. Ob obeh straneh Somme so se pričeli Angleži in Francozi umikati; močni oddelki krijejo njih umik. Včeraj so Nemci ob obeh straneh Somme napadali dalje in počasi napredovali. Reuterjev poročevalec pri francoski armadi naznanja, da je zdaj napočil tisti trenutek, ko mora poseči v bitko rezervna armada sporazuma; ker so se nemški voji že gotovo utrudili. Nemci, tako sodi, groze zdaj zahodu čez bojišče ob Sommi, iz Noyona pa Parizu, ker vodi od tam čez Compiègne cesta v Pariz. Tudi sicer, kakor pravi „Corriera della Sera“, Angleži splošno pričakujejo, da bodo Nemci proti Parizu udarili. Albert, katerega so Nemci vzeli, je zato posebno važen, ker vodi iz tega mesta tvornic z 12.000 prebivalci cesta v Amiens. Naskakovalna nemška armada je razširila svojo fronto na 120 km. Fochova rezervna armada še ni nastopila, pač se pa čuje, da pošilja Foch znatne sile svoje armade z juga približno v prostor Compiègne—Clermont—Beauvais proti Nemcem, da brani Pariz. Ako se Nemcem posreči, da vzamejo Amiens, bi bilo desno krilo angleško-belgijske armade ogroženo za hrbtom. Zanimivo je, kakor poročajo listi, da stoji od Kanala do Adrije 500 divizij pripravljenih na boj. Ludendorff je rekel te dni časnikarjem: Začetno bitko smo dobili, kaj ji bo še sledilo, se danes še ne ve.

Sodba nevtralecev.

Curih, 29. marca. „Neue Züricher Nachrichten“ pišejo: Nemci so s pomočjo slavne avstro-ogrske artiljerije dosegli sijajno zmago. Premoč nemškega vodstva se je brezpogojno pokazala. Po dosedanjem razvoju velike bitke na Francoskem se more pričakovati, da postane to le zaključna odločilna bitka v svetovni vojni. Dnevi Clemenceaua in najbrže tudi Lloyda George so šteti. To je vprašanje prihodnjega tedna. Stojimo pred veliko odločilno končno zmago osrednjih velesil.

120 km.

Krupp je izdelal nov top, ki strelja, kakor poročajo, 120 km daleč. Iz tega topa sedaj Nemci obstreljujejo Pariz. Ta vest je presenetila ves svet. Ko so Nemci obstreljevali Dunkerque, so se vsi čudili, da more top

streljati: 40 km daleč. Takrat se je mnogo razpravljalo, če je tako orožje sploh mogoče. Kako malo pripravljeni smo pa bili na streljalo 120 km! In vendar! Napravimo si najprej sliko o potrebnih enerzijah, ki jo mora imeti krogla, da v minutnem skoku premaga tako velikansko daljavo. 24 cm granata tehta okoli 200 kg. Dosedanji Kruppovi ladijski topovi bruhaajo take granate z energijo približno 8500 meterskih ton skozi ozračje. Vzemimo okroglo 10.000 in daljavo 16 do 20 km. Če bi hoteli doseči daljavo 120 km, bi bila potrebna 6 do 8krat večja energija. Torej 60.000 do 80.000 meterskih ton. Največja Kruppova krogla, ki tehta 620 kg in ki se izstrelji s približno 1000 m začetne hitrosti, razvija silo, ki odgovarja 25.000 do 31.000 meterskim tonam. Za novi Kruppov top bi tedaj rabili dvakrat do trikrat večji naboj, kot ga že delj časa vporabljajo za veliki Kruppov top. Taka količina smodnika pa končno še ni izključena. Nazadnje se da napraviti tudi taka cev, ki prinese ta dvojni ali trojni naboj, ne da bi počila. Pravtako je mogoča nova oblika izstrelka, ki povzroča manj zračnega trenja, kot dosedanje granate. Zelo zanimivo je tudi, kako visočino doseže taka krogla. Granata, ki je padla v Pariz, je morala prileteti iz nedosegljive, bajne višine: namreč iz višine 30. 40 do 50 km. Granata je morala tedaj romati zelo „glavoboko“ v ozračje, predno je padla v Pariz. Nastaja mnogo zanimivih vprašanj, n. pr. kako velika je možnost zadetka in kako velika razpršitev? V prejšnjih desetletjih bi bil tak top brez pomena, ker niso mogli videti cilja. Danes je to potom aeroplanov mogoče. Nadaljno vprašanje je, kako dolgo je cel porabna. Manjši angleški ladijski topovi prenese okroglo 350 strelcev, največji samo 130. Koliko strelcev prenese 120 km top? To bi pokazala bodočnost. Drugo zanimivo vprašanje je, koliko časa potrebuje krogla, da preleti tako velikansko daljavo. Granata ne leti naravnost, marveč napravi lok, ki meri 140 do 160 km. Imeti bi morala 2400 do 2800 m začetne brzine, da razvije prej omenjeno visoko silo. Potrebnovala bi tedaj približno 30 minut ali še manj, da prileti na svoj cilj. Brzovlak rabi 2 uri, avtomobil bi moral biti že pravi voz za dirke, da bi to pot napravil v eni uri.

Vojna na morju.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 20. marca. Naši podmorski čolni so v Irskem morju in na vzhodnem obrežju Anglije zopet 20.000 brutto-register-ton sovražnega trgovsko-ladijnega prostora uničili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

20.500 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 28. marca. V zatvor

Občinska seja.

Po H. Fraungruber.

„Ali smo?“ vprašal je župan na občinski seji in pogledal okoli sebe. „Kje je Haberleitner?“

Eden je pogledal drugzga, ali Haberleitnerja ni bilo. Končno se je oglašil hlapec. „Bil sem pri njemu, gospod župan. Ko sem potikal, zavpil je Haberleitner: „Jaz spim!“ No, sem si mislil, ako človek spi, se mu ne more nobene pošte sporočiti. Zato ni tukaj, ta Haberleitner.“

„Taka neumnost“, pravi župan in si posadi špegelje na nos. A Dukovec je poslal pismo, ta se je tudi zmuznil. Poslušajte (čita): „Podpisani prosim, da je nakrat zbolel, zato se ne more seje udeležiti in prosi zato, da bi se ga zato oprostilo, zato, ker je zbolel. Udani Miha Kajl, po domače Dukovec. — Ta bi imel tudi po seji čas, postati bolan. No, zdaj pa smo. Torej — vi veste, da hočemo cesto, novo cesto od Karvinklovega gozda, da pripeljemo les lahko do železnice.“

„Lahko do železnice“, dejal je Strabihler, „bravo, to je ta prava.“

„Torej dobro! Zemljišče je Gozdarjevo. Zato je Gozdar na današnji seji prva točka.“

„Holt ja“, zarepčnil se je Gozdar, „jaz moram svoj travnik pustiti, zato sem prva točka, tako rekoč

glavna točka. In to me veseli in zato pravim: ja, jaz dam travnik!“

„Prav je“, omeni župan, „to je lepo od Gozdarja da s to zadevo ni proti občinskemu blagru. Ali ljudje, gospod okrajni glavar vidi tako rad ednoglasni sklep in zato moram vsacega vprašati. Kaj misli Ravtašel k cesti?“

„Jaz sem tako zanjo“, pravi Ravtašel.

„Jaz tudi“, zakriči Mandl, „cesto moramo imeti.“

„Moramo imeti, bravo“, potrdi Strabihler.

„No, in Daksel?“

„Se razume“, meni ta, „to je bilo vedno moje govorjenje.“

„Kaj?“ se razburja Harlovec, „ali nisem to precej rekel? Jaz in moj sosed in kolar, mi smo bili prvi!“

„No, potem je dobro“, razveselil se je župan, „potem imamo itak ednoglasni sklep. Ali ljudje, gospod okrajni glavar meni, da bi bila dolžnost občinskega zastopa, da malo premisli —“

„Malo premisli“ mrmra Strabihler, „bravo, to sem si že dolgo mislil, da to ni prav, ako se nič ne premisli —“

Župan udari po mizi. „Zdaj govorim jaz! Ker bi napravila cesta občini troške —“

„Je že res“, dejal je Gozdar, „in jaz naj dam zato svoj travnik.“

„Tega ti mora občina odkupiti“, meni župan, „in delavce moramo plačati in vsak kmet mora soter dovoziti, no, saj tako veste, da ni nič zastoj na svetu.“